

دومین همایش ملی دانش سلامتی در مواجهه با کرونا و حکمرانی در جهان پس از کرونا

۲۸-۲۹ دیماه ۱۴۰۰ - دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد

2nd national conference on health knowledge production,
confronting COVID-19 and governing the post-corona world
18-19 Jan, 2022

بررسی وضعیت تغذیه و چابکی ورزشکاران رزمی در دوران کرونا

الهام افتخاری قینانی^{*}، نسرین حقیقی نجف آبادی^۲

استادیار، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد، واحد نجف آباد، ایران (نویسنده مسئول)
ایمیل: e.eftekhari66@gmail.com

دانشجوی کارشناسی ارشد علوم ورزشی، فیزیولوژی و تغذیه ورزشی، مرکز تحقیقات طب ورزشی، دانشگاه آزاد
اسلامی واحد نجف آباد، ایران (ایمیل: Nasrin.haghghi71@gmail.com)

چکیده:

در این تحقیق حاضر دو عامل تغذیه و چابکی بر روی ورزشکاران رزمی خانم در دوران کرونا انجام گرفت. این پژوهش در مدت دو ماه بصورت porpline، بین ۸۰ داوطلب خانم با میانگین سنی آزاد انجام شد. برای جمع آوری داده های بدست آمده، انتخاب های غذایی و انجام ورزش های چابکی پرسش نامه هایی به داوطلبان داده شد و داده ها توسط نرم افزار SPSS16 تجزیه و تحلیل شد. نتایج بدست آمده از این پژوهش بیان می کند که با توجه به محدود شدن برنامه غذایی ورزشکاران مورد نظر که مبتلا به کرونا شده بودند وضعیت چابکیشان نسبت به دوران قبل از کرونا کاهش یافته است.

زمینه: کرونا از مهر ۱۳۹۸ در کشور چین به عنوان یک بیماری که در حال حاضر به نام کووید ۱۹ شناخته شد. در اواسط آذر ماه ۱۳۹۸ در همسایگی ایران به صورت گسترده و به تدریج در ترکیه مشاهده شد و سپس از اواخر بهمن ۱۳۹۸ در ایران شیوع پیدا کرد و در این زمینه تحقیقات مشابه بسیاری انجام شده است. صدیقی و ذکایی در این تحقیق دو عامل ظرافت و خشونت در بدن های ورزشکاران را بررسی کردند که نشان از عاملیت و خلاقیت دارد و معنای زنانگی را گسترش می دهد و باعث افزایش فعالیت های اجتماعی می شود. صفحه ۹۲-۶۷ / ۱۳۹۴

جوابی و میری و لطفات کار در سال ۲۰۲۰ آسیب در ورزشکاران تکواندوکار را بررسی کردند و این تحقیق نشان می دهد که بیشترین آسیب ها در ناحیه اندام تحتانی رخ داده است و تمرينات چابکی بر روی ورزشکاران موثر است و باعث کاهش چشمگیر آسیب های بدنی ورزشکاران شده است.

در تحقیق دوران کرونا نوروزی سید حسینی بیان کرد که با شیوع کرونا و تغییرات ناخواسته سبک زندگی سالم‌دان ورزشکار تهرانی، با تغییرات خلق و خو و بهم ریختگی شرایط زندگیشان روبه رو شدند و استرس های بیش از حد به ورزشکاران وارد شده است.

اهداف: هدف از این مطالعه توصیفی و تحلیلی تعیین چگونگی انتخاب های مواد غذایی و ورزش های چابکی دوران شیوع کرونا بود.

روش: برای جمع آوری داده های دموگرافیک، انتخابهای غذایی و انجام ورزش های چابکی پرسشنامه ای در وب سایت porpline طراحی و لینک آن در فضای مجازی منتشر گردید. طی دو ماه روز، ۸۰ داوطلب با میانگین سنی آزاد، بصورت

دومین همایش ملی دانش سلامتی در مواجهه با کرونا و حکمرانی در جهان پس از کرونا

۲۸-۲۹ دیماه ۱۴۰۰ - دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد

**2nd national conference on health knowledge production,
confronting COVID-19 and governing the post-corona world**
18-19 Jan, 2022

آنلاین پرسشنامه را تکمیل و ارسال نمودند. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS16 تحلیل شد.

یافته ها: همانگونه که از عنوان مقاله بر می آید در بین ۸۰ نفر داوطلب خانم رزمی کار در مدت دوماه تحقیق و پس از بررسی بسیار به نتایج ذیل بصورت رندم دست یافته هم که نشان داد از ۸۰ نفر داوطلب شرکت کننده در نظرسنجی ۶۴٪ موافق تاثیر ورزش رزمی در مدت و شدت ابتلا به بیماری و یا میزان ابتلا شدن یا نشدن به آن بودند و حدود ۳۶٪ باقیمانده کمتر با این نظریه موافق بوده اند. لازم است در ابتدا درمورد ورزش رزمی و نحوه کار در یک جلسه تمرین توضیحاتی داده شود و سپس به اصل موضوع پرداخته شود. ورزش در دوران کرونا می تواند بر وضعیت تعذیب و چابکی و حتی در نوع درگیری فرد با بیماری اثری تاثیر گذار داشته باشد که این امر در بین ورزشکاران خانم رزمی کار می تواند تاثیرات بیشتری از خود نشان دهد. چون این ورزشکاران از نظر سیستم بدنی و تنفسی به دلیل تمرینات نسبتا سخت و طاقت فرسایی که در طول یک جلسه تمرین انجام می دهند دارای ریه ها و جسمی قوی هستند. در برخی ورزش های رزمی معمولاً تلفیقی از چندین رشته ورزشی وجود دارد و یک جلسه تمرین ۹۰ دقیقه ای آنها شامل ۴۵ دقیقه ورزشهای سرعتی، چابکی و استقامتی می باشد که از این زمان ۱۵ دقیقه قسمت آمادگی جسمانی ۲۵ تمرینات رزمی و آموزشی و قدرتی و ۵ دقیقه آخر ریکاوری می باشد.

تمرینات آمادگی جسمانی شامل ایستگاه های سرعتی، چابکی، استقامتی می باشد.

آمادگی جسمانی عمومی

هدف اصلی آمادگی جسمانی عمومی، بدون در نظر گرفتن ویژگیهای رشته ورزشی مورد نظر بهبود ظرفیت کاری ورزشکاران است، هر چه ظرفیت کاری ورزشکاران بالاتر باشد با افزایش تدریجی فشار تمرینات سازگاری بهتری خواهد شد.

آمادگی جسمانی ویژه

آمادگی جسمانی ویژه با توجه به آمادگی جسمانی عمومی و با هدف افزایش پیشرفت جسمانی ورزشکاران و ویژگیهای فیزیولوژیکی و روش شناسی رشته مورد نظر شکل می گیرد. در آمادگی جسمانی ویژه باید بر هدفهایی تاکید داشت که با مهارت های تکنیکی و تاکتیکی و روانی رشته رزمی مورد نظر در ارتباط باشند. آمادگی جسمانی ویژه تنها زمانی به دست می آید که شدت تمرین زیاد و حجم تمرین پایین باشد.

کششی ایستا

تمرینات کششی ایستا شامل کشش آرام و تدریجی عضلات تا آستانه درد است. قبل از مرحله احساس درد برای مدت زمان معلوم و مشخص ادامه می یابد. اجرا کننده این وضعیت را به صورت ساکن و از زمانی حدود ۶-۱۲ ثانیه برای هر گروه از تمرینات (۶ تا ۱۰ گروه تمرین برای هر جلسه) و در کل ۱۰۰-۱۲۵ ثانیه در هر جلسه تمرین برای مفاصل منتخب نگه می دارد.

تمرینات ایزو متریک ایستا یا هم جنبشی

در انقباض ایزو متریک طول عضله کوتاه نمی شود اما نیرو تولید می شود زیرا نیروی مقاوم از نیروی حرکت بیشتر است به همین دلیل جابجایی صورت نمی گیرد و کار عضلانی مساوی با صفر است.

دومین همایش ملی دانش سلامتی در مواجهه با کرونا و حکمرانی در جهان پس از کرونا

۲۸-۲۹ دیماه ۱۴۰۰ - دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد

**2nd national conference on health knowledge production,
confronting COVID-19 and governing the post-corona world**
18-19 Jan, 2022

مدت انقباض در هر مرحله از تمرین برای هر عضله یا گروهی از عضلات ۸ تا ۳۰ ثانیه می‌باشد شدت فعالیت نیز می‌تواند ۵۰ تا ۱۰۰ درصد انقباض بیشینه در نظر گرفته شود اما ۹۰ تا ۸۰ درصد حداکثر، یک میزان مطمئن و مفید خواهد بود تعداد تکرار حدود ۲ تا ۳ تکرار می‌باشد و در شرایط عادی ۳ جلسه تمرین.

چگونگی انجام: بهترین و راحت ترین روش، استفاده از محیط و موانع طبیعی است که عضلات بدن در مقابل آن منقبض می‌شوند مثل وارد کردن نیرو به دیوار. این تمرینات احتمالاً باعث افزایش فشار خون می‌گردد. لذا افرادی که دارای بیماری قلبی یا فشار خون بالا می‌باشند باید از انجام اینگونه تمرینات پرهیز کنند.

چابکی: چابکی اغلب با واژه‌های مانور دادن، تغییر مسیر دادن، تغییر جهت دادن و روانی حرکت بیان می‌شود. چابکی از قابلیت سریع تغییر مسیر بدن یا بخشیدن از بدن، بدون از دست دادن تعادل و درک موقعیت قبلی منشا می‌گیرد. چابکی همراه با کارایی بیشتر اجزاء تشکیل دهنده هر مهارت می‌باشد. این اجزاء عبارتند از: سرعت، هماهنگی، تعادل، قدرت، زمان عکس العمل، انعطاف پذیری و توان و عوامل متعددی مانند بلندی قد یا تنومندی اندام، سن و نوع جنسیت، وزن اضافی، حستگی بر چابکی اثر می‌گذارند.

سرعت: سرعت مسافت طی شده در حداقل زمان ممکن را گویند. واژه و اصطلاح سرعت در واقع از ترکیب ۳ جزء تشکیل شده است: ۱- زمان واکنش یا واکنش و عکس العمل حرکتی نسبت به یک پیام که عبارت است حداقل فاصله زمانی بین پاسخ و محرك. مثل صدای تپانچه و شروع به حرکت دونده

۲- زمان حرکت یا توانایی حرکت دادن سریع یک عضو و اندام. مانند ضربه زدن و پرتاب پا سرعتی

۳- سرعت دویدن که شامل سرعت نوسان دست‌ها و پاها نیز می‌شود. با افزایش سرعت، می‌توان شدت تمرین را افزایش داد.

تمرینات رزمی شامل

قبل از شروع تمرین

سطح آمادگی ورزشکار باید مورد ارزیابی قرار گیرد، چنانچه مشکل پزشکی وجود دارد، مربی باید آگاهی داشته باشد. در صورت بروز هرگونه درد شدید، تمرین باید قطع گردد. مربی باید از استانداردهای مکان تمرین جهت ایمن بودن ورزشکاران و ملزمات و تجهیزات ورزشی توجه داشته باشد.

شروع تمرین

فعالیت ورزشی چیزی فراتر از فعالیت معمول زندگی است و برای اینکه این انتقال و تغییر در تمرین به بهترین حالت و کارآئی صورت گیرد، بدن باید آمادگی جسمی و روانی کسب کند، متأسفانه دیده می‌شود ورزشکاری که دیر به تمرین می‌رسد، بلافضله تمرین را با سایر ورزشکاران شروع می‌کند و فرصتی برای گرم کردن و ایجاد آمادگی به بدن نمی‌دهد. گرم کردن باعث افزایش ۱/۵ تا ۲ درجه سانتی گراد دمای عمومی بدن می‌شود.

در این حالت سرعت گردش خون بالا می‌رود و اکسیژن بیشتری وارد عضلات می‌شود و کارآئی دستگاه‌های مختلف بدن افزایش می‌یابد. مفاصل و عضلات و دستگاه‌های قلبی و عروقی بدن برای تمرینات شدیدتر آمده می‌شود.

دومین همایش ملی دانش سلامتی در مواجهه با کرونا و حکمرانی در جهان پس از کرونا

۲۸-۲۹ دیماه ۱۴۰۰ - دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد

**2nd national conference on health knowledge production,
confronting COVID-19 and governing the post-corona world**
18-19 Jan, 2022

مدت گرم کردن نباید کمتر از ۵ دقیقه باشد و مدت ۵ الی ۳۰ دقیقه زمانی است که باید به گرم کردن اختصاص یابد. عمده‌ترین نتیجه گرم کردن دو مسئله مهم است:

(الف) بدن برای ورزش شدید آماده می‌شود.

(ب) خطر صدمات ورزشی کمتر می‌شود، اجراء تمرینات کششی از پارگی عضلات جلوگیری می‌کند در واقع تمرینات کششی در ابتدا و انتهای هر جلسه تمرین الزامی است.

در تمرینات کششی باید عضلات کشیده شود و نباید آنقدر به بدن فشار آورد تا احساس درد و ناراحتی صورت گیرد. گرم کردن خود به دو قسمت تقسیم می‌شود:

■ گرم کردن عمومی

گرم کردن عمومی در تمامی رشته‌های ورزشی یکسان است و بستگی به شرایط عمومی ورزشکار دارد که شامل دویین‌های نرم و طناب زدن ملايم است و معمولاً باستی ۵ الی ۱۰ دقیقه طول بکشد، پس از آن تمرینات رزمی شروع می‌شود.

■ گرم کردن اختصاصی

در این قسمت از گرم کردن، حرکات به سمت مهارت‌های لازم در رشته ورزش رزمی شبیه‌سازی می‌شود، تمرینات کششی اختصاصی شده و تمرینات خاص رشته رزمی

■ اجراء می‌شود و حرکات جهشی و دویین با فرم‌های مختلف انجام می‌شود. مفاصل و عضلات در گیر رشته رزمی موردنظر قرار می‌گیرد. بدن رفته رفته آماده تمرینات سخت‌تر می‌شود. اجراء حرکات باید باعث تسهیل انتقال عصبی عضلانی در تمرین اصلی و مهارت‌ها شود.

■ شدت و مدت گرم کردن

شدت و مدت گرم کردن برای ورزشکاران با توجه به شرایط عمومی ورزشکار و اینکه در فصل مسابقات به سر می‌برد یا خیر، متفاوت است ولی آنچه لازم است به آن توجه گردد اینکه گرم کردن نباید باعث خستگی ورزشکار شود و ذخایر انرژی او را بیهوده کاهش دهد. همچنین فاصله گرم کردن و تمرین اصلی نباید بیش از چند دقیقه استراحت غیرفعال باشد، زیرا پیش از این مقدار تأثیر مفید گرم کردن از بین می‌رود.

■ تمرین اصلی

این قسمت بعد از گرم کردن شروع می‌شود. شدت تمرینات اصلی باید تدریجاً افزایش باید مرتب با توجه به نیازهای جسمی ورزشکار و سیستم‌های انرژی غالب در رشته رزمی برنامه‌ریزی کند و مهارت‌های تکنیکی در این قسمت آموزش داده می‌شود. براساس این فاکتور برنامه تمرینی باید حداکثر کارآئی را برای ورزشکار داشته باشد.

■ تمرین فعالیتی است که به آهستگی و یا روندی کند نتیجه می‌دهد. یک ورزشکار نمی‌تواند با یک جلسه تمرین متتحول شودشست تمرینات با توجه به شرایط زمانی مسابقه با نیازهای ورزشکار متغیر است.

■ سرد کردن

دومین همایش ملی دانش سلامتی در مواجهه با کرونا و حکمرانی در جهان پس از کرونا

۲۸-۲۹ دیماه ۱۴۰۰ - دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد

**2nd national conference on health knowledge production,
confronting COVID-19 and governing the post-corona world**
18-19 Jan, 2022

اهمیت سرد کردن زمانی آشکار می‌شود که ورزشکار با بدنی خسته و تحلیل رفته و کوفتگی عضلات به جلسه بعدی تمرین می‌آید. در واقع سود بدن در پایان تمرین موجب کاهش فشار می‌گردد. اختصاص ۵ الی ۱۵ دقیقه برای سرد کردن بدن، باعث دفع و کاهش اسید لاتکتیک در خون و عضله می‌شود.

سرد کردن بدن باید بسیار ملایم و نرم صورت گیرد و می‌تواند شامل دویدن‌های نرم و سبک حرکات کششی ملایم با تمرینات کششی دو نفره باشد.

شاخص‌ها در نرم افزار نظرسنجی نشان داد که ورزش‌های رزمی در دوران پس از کرونا مناسب است و باعث تقویت ریه‌ها و کمک به باز سازی آنها شده که دلیل آن هم می‌تواند تنفس این ورزشکاران در حین ورزش رزمی از راه بینی باشد، البته شایان ذکر است که پیاده روی و تغیرات هم به کمک کردن سریعتر به بهبودی بی تاثیر نبوده اند.

اگر بخواهیم در این باب مثالی بزنیم باید اشاره کنیم که ورزشکاری که قبل از ابتلا به کرونا تمرین چابکی و سرعت آن در تایم یک دقیقه بوده و بعد از دوران بهبودی به سه دقیقه رسیده است.

همچنین نظرسنجی نشان داد که حدود ۳۸٪ موافق این بودند که ورزش رزمی و استقامتی در جلوگیری از ابتلا به کرونا در بانوان ورزشکار تاثیر بسزایی داشته است.

همچنین نظرسنجی نشان داد که تمرینات رزمی در کاهش فشار ماهیچه‌ها، تسکین تنش ذهنی و بهبود گردش خون و فعالیت عضلات در طول بیماری موثراند و آمار حدود ۳۳٪ بر روی خانم‌های ورزشکار رزمی بود.

همچنین ۳۶٪ خانم‌های ورزشکار رزمی معتقد بودند که تاثیر ورزش و تحرک بدنی در زمان شیوع کرونا ویروس، می‌تواند نقش پیشگیرانه داشته باشد و ۳۹٪ معتقد بودند که ورزش رزمی در کاهش استرس از مبتلا شدن به بیماری در افراد موثر است و ۳۹٪ اعتقاد داشتند که ورزش رزمی به عنوان یک عامل تاثیرگذار در سلامت جسمی و روانی می‌تواند موثر است.

همچنین ۴۰٪ بر این باور بودند که تمرینات رزمی برای بدن و ذهن آرامش بخش است مغز را برای ترشح احساس خوب (اندورفین) تحریک می‌کند و استرس را کاهش میدهد و حدود ۴۰٪ نیز باور داشتند که با پیشرفت جوامع و آگاه شدن مردم و رشد فرهنگ عمومی ورزش هم در بعد قهرمانی و هم در بعد سلامت با زندگی روزمره خود گره خورده است و بعد از هر تمرین ورزشی خوردن دمنوش‌های گیاهی را خالی از لطف نمی‌دانستند و همچنین استفاده از قرقه آب نمک قبل و بعد تمرین را نیز اثر گذار تشخیص داده بودند.

استفاده از میوه جات چون آنبه و موز و آب میوه جات طبیعی مانند آب سیب و هویج بعد از تمرینات رزمی برای بالا بردن توان جسمی لازم است.

استفاده از گوشت‌هایی مانند بوقلمون، شترمرغ، بره نیز می‌تواند مفید واقع شود که آمار نظرسنجی‌ها بر این مهم تاکید داشتند. همچنین ۱۷٪ موافق بودند بعد از ابتلا به بیماری تغییری در چابکی بدنشان ایجاد نشده است ۱۹٪ مخالف این امر بودند و نظرشان بر این بود که بدنشان دچار تغییر شده و ۱۳٪ هم نظری نداشتند.

نتیجه گیری:

دومین همایش ملی دانش سلامتی در مواجهه با کرونا و حکمرانی در جهان پس از کرونا

۲۸-۲۹ دیماه ۱۴۰۰ - دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد

2nd national conference on health knowledge production,
confronting COVID-19 and governing the post-corona world
18-19 Jan, 2022

در دوران شیوع کرونا انتخاب های غذایی، اندازه های انترولوپومتریک، و مدت زمان ورزش های چاپکی جامعه مورد مطالعه تغییر کرده است همچنین نحوه تمرينات دچار تغییر شده است و با توجه به بیانات صدیقی ، ذکایی ، جوادی ، میری ، لطافت کار ، نوروزی سید حسینی ، سجادی و اویسی و استخراج داده های نظرسنجی porstline که به تفصیل به آنها اشاره شد، می شود به این نتیجه دست یافت ورزش رزمی در خانم های ورزشکار در ابتلا و حتی پیشگیری از ابتلا به کرونا نقش تعیین کننده داشته است.
کلمات کلیدی: تغذیه، ورزش ، چاپکی، ورزشکاران رزمی و کرونا

منابع:

- سعیده صدیقی / محمدسعید ذکایی (۱۳۹۴/صفحه ۶۷-۹۲)
- محمد رضا جوادی / هادی میری / امیر لطافت کار (۲۰۲۰)
- رسول نوروزی سیدحسینی (۱۴۰۰/۲۰۲۱)
- جمال ساجدی (دی ماه ۱۳۹۱)
- حسین اویسی (قهرمان کیک بوکسینگ آسیا/ منبع دنیای کاراته)